



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

LX. Non est in mora, qui potest exceptione Legitimâ se tueri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

quit: quia non statim, sed post mortem suam hæreditatem restituere obligatur. 3tio. Non tenet in depositi Contractu; deponenti quippe rem suam eandemque repetenti nulla compensatio, deductio &c. in rei dominio non fundata opponi potest: ideo si de-

ponens pecuniam depositam à depositario repetat, quamvis deponens ex emptione ædium depositario factus fuerit debitor, depositarius tamen doli opponere nequit exceptionem. L. si quis. 11. C. depositi.



REGULA LX.

Non est in mora, qui potest exceptione legitimâ se tueri.

Quæres primo. Quis in mora esse dicitur?

Re. Qui cum sciat, aut facillè scire possit, & deberet, quod debitor existat, nihilominus ab homine vel Jure interpellatus non solvit, aut, quod debet, præstare omittit.

Quæres secundo. Quis hujus Regulae sensus?

Re. Non est in mora, à quo solutio aut rei cujusdam præstatio jure peti nequit, vel petenti legitima, hoc est talis, quæ à potiore, per replicationem elidi non potest. opponi valet exceptio. Ratio est: quia qui debitum præstare non

obligatur, aut etiam contra exigentem legaliter se defendere potest, si non præstet, quod prætenditur debitum, non est in culpa, consequenter nec in mora, cum mora delictum, dolum, vel culpam præsupponat. L. quod te. 5. ff. de reb. credit.

Quæres tertio. Quæ sunt à mora excusantes legitimæ exceptiones?

Re. Sunt doli mali, metûs, jurisjurandi, quod debitum non sit liquidum, quod Contractus à petitore non sit impletus, quod tempus solutionis nondum advenerit, quod compensatio facta, quod solutio sit impossibilis &c. legitimæ exceptiones.

C A S U S.

Ad utramque Regulam.

Justina Filia nobilis, postquam cum Carholico matrimonium contraxerat, Capitaneo Borussico, ut dicebat, post annum literas Capitaneo à sua uxore

re

re in Borussia residente scriptas intercipit, & aufugit. (A) Capitaneus apud Ordinarium uxorem repetit, seque spoliatum ante omnia restituendum esse sustinet. (B) *Justina* ligaminis opponit impedimentum; excipit Capitaneus hoc pertinere ad petitorium, ante omnia restituendam uxorem, & si quid illa contra suam personam habeat, illud postea proponendum. (C) Ordinarius *Justina* sub pœna excommunicationis reditum ad virum præcipit. (D) Illa moras nectit, usque dum è Borussia de vi-

vente adhuc uxore certiorata: ideoque excommunicatur. (E) Ex Borussia nuncium accipit, quod nota sit literarum manus, & ipsa sit uxor Capitanei: sed cum plene probari non posset, & Capitaneus omnis generis exceptiones opponeret, Ordinarius iteratò imponit, ut *Justina* Capitaneo convivat, usque dum melius probare possit. Cujus Decreti executionem cum Ordinarius minitaretur, *Justina* ad consilium Confessarii aufugit.

RESOLUTIO.

(A) *Justina* ex literis de impedimento ligaminis edocta debitum petere non poterat; *cap. literas. 13. de restitut. spoliat.* & quia Capitaneus bonæ fidei possessionem non habebat, nec debitum reddere licebat, ad quod ne cogeretur, aufugere debebat.

(B) Capitaneus dolo facit, dum petit quod cum restituere oportet. Interim in foro externo pro se habet. *Cap. ex conquestione 10. de restitut. spoliat.*

(C) *Ex cit. cap. ex conquestione.* Uxor primùm restituenda est: verùm *ex cap. 1. de ordin. cognit.* prius, an prima Capitanei uxor viveret, examinandum erat. Quæ jura in speciem contraria concordantur in *cit. cap. literas. de restit. spoliat.* quod nempe *cap. ex conquestione. de possessorio, & cap. 1. de ordin. cognit. de petitorio* sit intelligendum.

(D) Si *Justina* paratas in continenti

probationes offerre poterat, in domum viri, sed non ad Thorum aut debitum matrimoniale restituenda erat. *Cit. cap. literas.*

(E) Quamvis *Justina* reverà in mora non sit, quia tamen præcedentem Capitanei uxorem adhuc vivere in continenti probare nequit, si mandato ordinarii parere, & ad virum redire renuit, excommunicanda erat: excommunicationis nihilominus sententiam, thori negando consortium, donec paratas offerat probationes, humiliter tolerare debebat. *Cit. cap. literas.*

(F) Nullum aliud *Justina* quàm fugæ suppeditabat remedium, nisi tanta viri probaretur sævitia, ut mulieri trepidanti non possit sufficiens securitas provideri; tunc enim non solum non debet restitui, sed ab eo potius amoveri. *Cit. cap. literas.*

R E-